

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Tos/68/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624010073
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slovinský
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7624010073.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slovinského a sudcov JUDr. Mareka Dudíka a JUDr. Martina Baločka, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 9. augusta 2024, v trestnej veci odsúdeného A. B., pre prečin zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Tr. zák., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 1T/11/2024 zo dňa 22.5.2024 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. z a m i e t a sťažnosť odsúdeného A. B..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. s použitím § 74 ods. 1 Tr. zák. uložil odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí sťažnosť odsúdený A. B., ktorú prostredníctvom svojej obhajkyne odôvodnil tak, že Trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 12.02.2024, č. k. 1T/11/2024-376 (ďalej len „Trestný rozkaz“), konajúci súd uznal odsúdeného vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa ustanovenia § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), c) zákona č. 300/2005 Z. z. Tr. zák. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Tr. zák.“) s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák., za čo mu uložil trest odňatia slobody v trvaní 15 (pätnásť) mesiacov s tým, že bol na účely výkonu trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Nakoľko konajúci prokurátor v podanej obžalobe okrem iného navrhol, aby bolo odsúdenému uložené ochranné opatrenie v podobe ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, dňa 22.05.2024 sa konalo verejné zasadnutie, ktoré konajúci súd nariadil pre účely rozhodnutia o danom návrhu prokurátora. Konajúci súd dňa 22.05.2024 rozhodol uznesením (ďalej len „uznesenie“), prostredníctvom ktorého bolo odsúdenému uložené ochranné opatrenie v podobe ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou.

Proti vydanému uzneseniu podal odsúdený sťažnosť na verejnom zasadnutí, ktorú odôvodnil nasledovne:

Dôvodom napadnutia uznesenia sťažnosťou je v tomto prípade nesprávnosť jeho výroku. Odsúdený na verejnom zasadnutí deklaroval, že nesúhlasí s uložením ochranného opatrenia v podobe protialkoholického liečenia ústavnou formou, avšak s prihliadnutím na vypracovaný znalecký posudok navrhuje uloženie ochranného opatrenia v podobe protialkoholického liečenia ambulantnou formou.

V súčasnosti je odsúdený umiestnený v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, kde sa pôvodne nachádzal vo väzbe pre podozrenie zo spáchania iného trestného činu, a to lúpeže (dané konanie sa nachádza v štádiu pred podaním obžaloby), avšak momentálne si odpykáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným

rozkazom. Odsúdený je pracovne zaradený, pričom je v jeho záujme v tomto pracovnom zaradení aj zotrvať a byť užitočný. Navyše, samotný odsúdený deklaroval priaznivý vplyv pracovného zaradenia na jeho psychický stav. Odsúdený sa teda v danom čase nachádza v chránenom prostredí, v ktorom abstínuje, pričom túto abstinenciu bez ťažkostí zvláda, je pracovne užitočný a režim spojený s jeho umiestnením v ústave pre výkon trestu odňatia slobody riadne rešpektuje, čo preukazuje aj správa samotného ústavu, ktorá bola poskytnutá konajúcemu súdu.

Ako potvrdzuje aj vypracovaný znalecký posudok č. 103/2023, odsúdený sa nikdy nenachádzal v dispenzári psychiatrickej ambulancie a nikdy nebol na alkoholizmus liečený, teda sa nepodriadil ani ambulantnému ani ústavnému liečeniu. Odsúdený požíval alkohol spravidla v nevhodnom prostredí, v ktorom sa zdržiaval, alkohol nepožíval sám, nemal túto potrebu. S vedomím, aké dávky odsúdený požíval pred jeho umiestnením do ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, čo sa nepochybne zohľadnilo aj v samotnom znaleckom posudku už odsúdený vie, že sa do takto nevhodného prostredia nevráti a vyhne sa kolektívu, kde sa alkohol pravidelne požíva. Súčasný a zamýšľaný spôsob fungovania odsúdeného teda nasvedčuje tomu, že sa chce vedome vyhnúť požívaniu alkoholických nápojov a negatívny vplyv alkoholu odsúdený v žiadnom ohľade nezľahčuje.

Ustanovenie § 74 zákona č. 300/2005 Z. z. Tr. zák. uvádza, že ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, súd môže nariadiť práve tento druh liečenia. Odsúdený má za to, že možnosti liečenia v tomto prípade ako aj súhrn okolností viažucich sa na osobu odsúdeného odôvodňujú opodstatnenosť nariadenia ambulantného liečenia.

Odsúdený má taktiež za to, že uloženie ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou je z hľadiska proporcionality neprimerané, a to najmä z dôvodu, že sa odsúdený doposiaľ nepodrobil žiadnej liečbe, ktorá by skončila neúspešne a skutkové okolnosti by nasvedčovali potrebe ústavnú formu v danom prípade nariadiť.

V uvedenej súvislosti odsúdený poukázal aj na zákonnú možnosť v odôvodnených prípadoch pristúpiť k zmene ambulantnej formy liečenia na formu ústavnú, a preto si odsúdený dovoľuje uviesť, že v danom prípade je primárne uloženie ambulantnej formy liečenia, ktorá nepredstavuje tak výrazný zásah do práv odsúdeného (v podobe obmedzenia jeho osobnej slobody) aj z hľadiska proporcionality na mieste. Nakoľko ochranné liečenie nedisponuje časovým ohraničením, v prípade potreby jeho nariadenia ústavnou formou k takejto zmene možno pristúpiť (či už počas jeho umiestnenia ÚVTOS a ÚVV Leopoldov alebo po prepustení na slobodu), a preto má odsúdený za to, že záver súdu o potrebe uložiť ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou nebolo správne.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odsúdený navrhol, aby krajský súd zmenil uznesenie a to tak, že odsúdenému uloží ochranné opatrenie v podobne ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou.

Krajský súd na podklade takto podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť odsúdeného A. B. nie je dôvodná.

Z predloženého trestného spisu vyplýva, že prokurátorka Okresnej prokuratúry v Spišskej Novej Vsi podala dňa 02.02.2024 na Okresný súd Spišská Nová Ves obžalobu na A. B. pre prečin zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák. Prokurátorka v obžalobe zároveň navrhla uložiť obvinenému ochranné liečenie protialkoholické ústavnou formou. Svoj návrh odôvodnila znalecky zisteným syndrómom závislosti na alkohole u obvineného.

Trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 1T/11/2024 zo dňa 12.02.2024, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.03.2024 bol obvinený A. B. uznaný za vinného z prečinu zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Tr. zák. Bol mu za to uložený trest odňatia slobody v trvaní 15 (pätnásť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Na rozhodnutie o návrhu prokurátorky okresný súd vykonal verejné zasadnutie, na ktorom vypočul odsúdeného a oboznámil ďalšie listinné dôkazy.

Na základe takto vykonaného dokazovania rozhodol okresný súd napadnutým uznesením.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. súd môže uložiť ochranné liečenie aj vtedy, ak páchatel spáchal trestný čin pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním.

Po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj spisového materiálu, krajský súd môže konštatovať, že okresný súd vykonal dokazovanie v úplnej a zákonnej forme a rozhodol tak, že uložil odsúdenému A. B. v zmysle § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Toto rozhodnutie okresného súdu považuje krajský súd za zákonné a správne a zároveň sa stotožňuje aj s vyčerpávajúcim odôvodnením okresného súdu v napadnutom uznesení.

Správne teda skonštatoval samosudca v napadnutom uznesení, keď uviedol, že odsúdený spáchal trestný čin (za ktorý bol už právoplatne odsúdený) aj v súvislosti s užívaním alkoholu. Vychádzal pritom zo záverov znalca o tom, že odsúdený je dlhodobo nadmerným užívateľom alkoholu, trpí závislosťou na alkohole so súvislým užívaním. Preto správne prihliadol aj na to, že pri ukladaní ochranných opatrení sa súd neriadi len zásadou úmernosti k spáchanému činu, ale aj potrebou ochrany spoločnosti, pričom prihliada aj na potrebu liečenia, výchovy alebo dovŕšenia nápravy páchatela. Teda výkon liečenia iba v ambulantnej forme by vzhľadom na dlhodobé a súvislé užívanie a osobu odsúdeného nebol postačujúci a neplnil by požadovaný účel. Taktiež u odsúdeného bolo zistené, že sa dopustil priestupku tým, že požíval alkohol na verejnosti, za ktorý bol priestupkovo právoplatne postihnutý. Preto na rozhodnutie nemôže mať vplyv to, že momentálne je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody a je pracovne zaradený, keďže trest mu uložený bol nariadený iba na určitý čas a ochranné liečenie trvá, kým nesplní svoj účel, resp. kým nie je osoba z neho prepustená, a teda v jedine podmienkach ústavného zdravotníckeho zariadenia sa naplní účel trestnoprávnej sankcie.

S rozhodnutím okresného súdu a dôvodmi, ktoré viedli okresný súd k uloženiu ochranného protialkoholického liečenia odsúdenému ústavnou formou, sa krajský súd v plnej miere stotožňuje, pričom okresný súd správne vyhodnotil aj splnenie zákonných podmienok pre uloženie ochranného liečenia tak, ako to ustanovuje § 73 Tr. zák.

Záverom považuje nadriadený krajský súd za potrebné uviesť, že nič nebráni odsúdenému, resp. jeho obhajkyňi, aby vzhľadom na odstup času nechala preskúmať zdravotný stav A. B. znalcom, ktorý by nezávisle od znalca MUDr. Karbulu zodpovedal otázku o nevyhnutnosti, resp. o potrebe pokračovania protialkoholického liečenia a v prípade kladnej odpovede, akou formou.

Krajský súd v ďalšom poukazuje na dostatočné a vecne správne odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje.

To boli dôvody pre ktoré krajský súd sťažnosť odsúdeného A. B. ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.